

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 24-03-2020

Mødedato Tirsdag d. 24. marts 2020 kl. 08:30

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af årsberetning for 2019.....	3
Beslutning om fordeling af midler til arbejdet med Pårørendepolitikken.....	17
Opsigelse af eksternt lejemål og flytning af bostøttemedarbejdere til kommunal ejendom.....	19
Beslutning om puljen ”Omsorg og nærvær i ældreplejen” fra aftale om finansloven.....	22
Drøftelse af undersøgelse vedr. SBH-kørsel.....	24
Orientering om tilsyn udført af Socialtilsynet.....	28
Orientering om risikobaseret tilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed.....	29
Orientering om den aktuelle situation som følge af Covid-19.....	30
Aktuelle sager.....	31
Forslag fra byrådsgruppe V - Indførelse af personaleoverlap mellem vagtlag på plejehjem og bostec	32

Punkt 1: Godkendelse af årsberetning for 2019

00.30.00-S00-41-19

Resume

Med denne sag indstilles til udvalget, at byrådet godkender Ældre- og Handicapudvalgets årsberetning for 2019.

Årsberetningen består af et effektregnskab, et økonomisk regnskab og et anlægsregnskab, som udvalget løbende har fået en status på i 2019.

Effektregnskab

Effektregnskabet viser, at ambitionsniveauet for 2019 er indfriet for følgende effektmål:

- Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere (Udvalgsmål)
- Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb (Udvalgsmål)
- Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked (Udvalgsmål)

Ambitionsniveauet for 2019 er ikke indfriet for følgende effektmål

- Flere funktionsdygtige ældre og handicappede (Odensemål)
- Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes (Udvalgsmål)
- Borgerens oplevelse af målopnåelse (Udvalgsmål)
- Færre forebyggelige indlæggelser (Udvalgsmål)

Effektregnskabet bliver uddybet i sagsfremstillingen.

Økonomisk regnskab

I 2019 har Ældre- og Handicapforvaltningen haft et merforbrug på 38,1 mio. kr. ud af et samlet budget på ca. 2,2 mia. kr. Det svarer til en afvigelse på 1,7 procent.

Forvaltningen har i forbindelse med 1. og 2. økonomiopfølgning haft et forventet regnskab med merforbrug på hhv. 28 mio. kr. og 29,9 mio. kr.

Med 2. økonomiopfølgning understregede forvaltningen, at det forventede regnskab kun ville være inden for rækkevidde med en ekstraordinær økonomisk tilbageholdenhed i hele forvaltningen. Alle budgetansvarlige ledere fik derfor igen en henstilling om at være økonomisk tilbageholdende resten af året.

Regnskabsresultatet afspejler, at det har haft økonomiske konsekvenser, at der ikke siden 2016 har været kompenseret for den stigende demografi på ældreområdet. Forvaltningen er samtidig økonomisk presset på det specialiserede socialområde. Dette pres opleves også i de to andre velfærdsforvaltninger samt på landsplan.

Forvaltningen bemærker derudover, at der er merforbrug på vederlagsfri fysioterapi samt til specialinstitutionen Kofoedsminde, som er områder, hvor forvaltningen ikke har mulighed for at styre økonomien. Endelig har Odense Kommune tabt en sag om opholdskommune-refusion, som har betydet, at forvaltningen skal tilbagebetale refusion svarende til 3,5 mio. kr.

Det økonomiske regnskab bliver uddybet i sagsfremstillingen med tilhørende handlingsplan for håndtering af merforbruget.

Anlægsregnskab

Ældre- og Handicapudvalget har 1 anlægsprojekt, som er Investering i velfærdsteknologi. Anlægsprojektet afsluttes med regnskab 2019.

Effekt

Årsberetningen skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender

1. Årsberetning 2019 (Økonomisk regnskab, effektregnskab og anlægsregnskab) for Ældre- og Handicapudvalget.
2. Der overføres et samlet merforbrug på drift og anlæg på 42,1 mio. kr. fra 2019 til 2020 under Ældre- og Handicapudvalget, og der lægges 0 kr. i kassen i 2019.
3. På særlige driftsområder overføres mindreforbrug på 4 mio. kr. fra 2019 og flyttes til service i 2020.

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender

4. Handlingsplan for håndtering af merforbrug på 38,1 mio. kr. som beskrevet i sagsfremstillingens afsnit vedr. Håndtering af merforbrug.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingens punkt 1, 2 og 4.

Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen fremsætter ændringsforslag til indstillingens punkt 4: Afvikling af merforbrug bliver fladet mere ud så der er bedre mulighed for at skabe forbedringer i Ældre- og Handicapforvaltningen på trods af et presset regnskab.

Et flertal i Ældre- og Handicapudvalget bestående af udvalgsmedlemmerne Kasper Ejlertsen, Claus Skjoldborg Larsen, Anne-Mette Ebensgaard, Abdinoor Adam Hassan, Christel Gall og rådmand Søren Windell stemmer imod ændringsforslaget.

Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen stemmer for ændringsforslaget.

Ændringsforslaget bortfalder dermed.

Et enigt Ældre- og Handicapudvalg godkender indstillingens punkt 4.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen beskriver effektregnskabet, det økonomiske regnskab samt anlægsregnskabet.

Beskrivelse af effektregnskab

Byrådet har i forbindelse med budget 2020 vedtaget 10 nye Odensemål, og udvalgene har efterfølgende revideret deres effektmål. Den første opfølgning på de nye mål vil ske i forbindelse med 1. halvårs effekt- og økonomiopfølgning i 2020.

I dette afsnit præsenteres udviklingen i de politiske effektmål i 2019, herunder 1 Odensemål og de 6 udvalgsmål for Ældre og Handicapudvalget:

- Flere funktionsdygtige ældre og handicappede (Odensemål)
- Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes (Udvalgsmål)
- Borgerens oplevelse af målopnåelse (Udvalgsmål)
- Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere (Udvalgsmål)
- Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb (Udvalgsmål)
- Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked (Udvalgsmål)
- Færre forebyggelige indlæggelser (Udvalgsmål)

Symbolforklaring

Det er fælles for status på alle effektmål, at en grøn markering (?) viser, at ambitionsniveauet for året er blevet indfriet. En rød markering (?) viser, at ambitionsniveauet for året ikke er blevet indfriet. Under "Forventning 2021" angiver farverne forventningen til mulighederne for at indfri 2021-ambitionen for den givne indikator. Her viser farverne grøn og rød en forventning om henholdsvis indfrielse eller ikke-indfrielse, imens en gul markering (?) viser, at det skønnes at være lige så sandsynligt, at ambitionsniveauet vil blive indfriet, som at det ikke vil blive indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021	Udvikling
Indikator	Andel af borgere 65+, der modtager hjemmepleje eller plejecenter	16,3% (dec. 18)	16,2% (dec. 19)	●	15,1% (2019)	●	↗
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, der modtager hjemmepleje eller bor på plejecenter, ud af det samlede antal ældre borgere i Odense Kommune, er faldet det seneste år. Dette er en positiv udvikling. Andelen af borgere har de sidste år været faldende måned for måned. Dog har faldet ikke været så stort som forventet, hvorfor ambitionsniveauet for 2019 ikke er nået.</p> <p>Udviklingen i indikatoren afhænger hhv. af udviklingen i antallet af 65+ årige borgere med hjemmepleje eller bosat på plejecenter, og af udviklingen i den ældre del af befolkningen. Det seneste år er antallet af ældre borgere i Odense steget (fra 34.316 til 35.055 borgere på 65+ år), især for antallet af de 80+ årige (halvdelen af stigningen). Antallet af borgere med hjælp er steget det seneste år. Denne stigning skyldes, at færre borgere i alderen 65-79 år og flere borgere over 80 år har behov for hjælp.</p> <p>Der forventes ikke, at ambitionsniveauet for 2021 (14,1%) nås. Dette i lyset af den stigende andel af 80+ årige. Odense Kommunes befolkningsprognose viser, at antallet af 80+ årige vil stige med 49,8 % frem mod 2030, mens antallet af 65-79-årige kun vil stige 8,1 % i samme periode.</p> <p>Udvalgsålet fortsætter i 2020, men med en ændring i målgruppen til 80+årige, da det især er i denne gruppe af borgere, at behovet for hjælp er størst. Samtidig vil antallet af borgere i denne aldersgruppe øges i de kommende år jf. befolkningsprognosen.</p>						

Udvalgsål: Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Andel af borgere, der får reduceret antal hjemmehjælpstimer fra 1. visitation til 6 måneder efter	35% (dec. 18)	35% (dec. 19)	●	42% (2019)	●
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, der har reduceret behov for hjemmehjælp 6 måneder efter 1. visitation er uændret i løbet af det seneste år. Der har dog i årets første halvår været en stigning og dermed en positiv udvikling, mens der i årets sidste halvår har været et fald og dermed en negativ udvikling.</p> <p>Udviklingen i indikatoren afhænger af udviklingen i antallet af borgere der har mindre hjælp efter 6 måneder. Det seneste år Mellem de to måletidspunkter er antallet af ældre borgere med behov for hjælp efter 6 måneder steget (fra 1.430 (perioden juli 2017 - juni 2018) til 1.569 borgere (perioden juli 2018 - juni 2019)). Trods stigning i antallet af visiterede borgere, er det fortsat lykkedes at reducere antallet af hjemmehjælpstimer for denne gruppe af borgere 6 måneder efter visitation.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2019 er ikke nået. Det er usikkert om ambitionsniveauet for 2021 kan nås (45%). Udvalgsålet fortsætter i 2020, men indikatoren vil ændres grundet nye beregningsmetoder.</p>					

Udvalgs mål : Borgerens oplevelse af målopnåelse <i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Borgerens oplevelse af målopnåelse for det aftalte delmål ved målets afslutning	3,5 (dec. 18)	3,5 (dec. 19)	●	3,7 (2019)	●
Opfølgning	<p>Borgernes oplevelse af, om de har nået deres delmål, er uændret i den seneste periode (3,5). Borgerens oplevelse bygger på borgerens egen vurdering af deres målopnåelse. Borgeren vurderer på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren oplever en fuld målopfyldelse. Der beregnes en gennemsnitlig score for graden af målopfyldelse. En højere grad af delmålsopnåelse betyder, at borgeren har oplevet at nå, det aftalte mål for den indsats, borgeren har fået.</p> <p>Der er det seneste år vurderet ca. 23.400 delmål.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2019 er ikke nået, dette kan skydes et ændret fokus på anvendelse af delmål efter implementeringen af vurdering af funktionsevnetilstand (FællesSprog III). Dette har medført, at borgeren generelt har lidt færre delmål, idet nogle erstattes af forventede funktionsevnetilstande dvs. den ændring som borger og personale forventer i borgerens funktionsevne tilstande ved en given indsats.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2021 (4,0) forventes nået.</p>					

Udvalgs mål : Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere <i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Borgerens oplevelse af samarbejdet med forvaltningens medarbejdere.	4,5 (dec. 18)	4,6 (dec. 19)	●	4,5 (2019)	●
Opfølgning	<p>Borgernes oplevelse af om de har haft et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere er steget (fra 4,48 til 4,56). Dette er en positiv udvikling. Borgernes vurdering af samarbejdet er en del af forløbsevalueringerne, som gennemføres ved forløbsafslutning eller minimum én gang årligt. Der gennemføres i gennemsnit ca. 2.500 evalueringer per år.</p> <p>Borgerens oplevelse bygger på borgerens egen vurdering af samarbejdet på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren oplever et fremragende samarbejde. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet et godt samarbejde med medarbejderen.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2019 er nået.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2021 (4,6) forventes nået.</p>					

Udvalgs ­ mål: Flere borgere uden tilbagefald til samme rehabiliteringsforløb <i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Andelen af borgere, der ½ år efter afsluttet forløb ikke vender tilbage i samme rehabiliteringsforløb.	82% (dec. 18)	85% (dec. 19)	●	76% (2019)	●
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, som har afsluttet et forløb i Fysisk Funktionsnedsættelse - ophør, og som ½ år senere ikke er vendt tilbage i et forløb i Fysisk Funktionsnedsættelse - ophør eller i Fysisk Funktionsnedsættelse - vedvarende er steget. Dette er positivt.</p> <p>Udviklingen i indikatoren afhængig af udviklingen i antallet af borgere, der har afsluttet et forløb sammenholdt med antallet af borgere, som vender tilbage i et forløb. Antallet af borgere, der har afsluttet et forløb er steget det seneste år. Antallet af borgere, som ikke er vendt tilbage i forløb, er ligeledes steget.</p> <p>En stigning viser, at færre borgere vender tilbage til en indsats i rehabiliteringsforløbet fysisk funktionsnedsættelse (både ophør og vedvarende).</p> <p>Ambitionsniveauet for 2019 er nået.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2021 forventes ligeledes nået (78%), men antallet af udvalgs­mål reduceres fra 2020 hvorfor dette udvalgs­mål ikke fortsætter.</p>					

Udvalgs ­ mål: Styrkelse af det rummelige arbejdsmarked <i>Understøtter Odensemålet: Flere kommer i job eller uddannelse</i>		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Andel borgere (under 65+ år), der er i job, uddannelse eller deltager i et beskæftigelsesrettet tilbud	7,6% (aug. 18)	7,3% (aug. 19)	●	7,1% (2019)	●
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, som er i et specialiseret forløb i Ældre- og Handicapforvaltningen, og som samtidigt har en enten direkte eller indirekte tilknytning til arbejdsmarkedet, er faldet fra august 2018 til august 2019. Dette er en negativ udvikling. Trods faldet sammenlignet med året før er ambitionsniveauet for 2019 nået.</p> <p>Udviklingen i indikatoren afhænger af antallet af borgere i et specialiseret forløb, og antal borgere, som er kommet i job eller uddannelse.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2021 (7,5%) forventes ligeledes nået, men udvalgs­målet fortsætter ikke i 2020, da store dele af målgruppen overgår fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.</p>					

Udvalgs mål: Færre forebyggelige indlæggelser <i>Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives</i>		Forrige måling	Resultat 2019	Status 2019	Ambition	Forventning 2021
Indikator	Andel borgere indlagt med en forebyggelig diagnose	1,5% (jan. 17)	1,4% (dec. 17*)	●	1,17% (2019)	●
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, som har modtaget hjælp fra forvaltningen, og som har været indlagt på hospitalet med en forebyggelig diagnose er faldet i løbet af 2017. Dette er en positiv udvikling.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2019 er ikke nået i 2017, men det forventes, at ambitionsniveauet for 2021 (1,10%) nås.</p> <p>Indikatoren udvikling er afhængig af antallet af borgere, som får hjælp fra Odense Kommune, og som har været indlagt på hospitalet med en forebyggelig indlæggelse. En forebyggelig indlæggelse omfatter diagnoserne blærebetændelse, brud, dehydrering, forstoppelse, blodmangel, mave/tarm infektion, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold eller tryksår.</p> <p>*) Indikatoren er kun opdateret til og med december 2017. Data stilles til rådighed af Sundhedsdatastyrelsen, der på nuværende tidspunkt har et arbejde i gang med at tilpasse data til hospitalers nye afregningssystem. Data er derfor p.t. ikke til rådighed i den form, der ønskes til belysning af denne indikator.</p>					

Beskrivelse af det økonomiske regnskab

I 2019 har Ældre- og Handicapforvaltningen haft et merforbrug på 38,1 mio. kr. ud af et samlet budget på ca. 2,2 mia. kr. Det svarer til en afvigelse på 1,7 procent. Se tabel 1.

Regnskabsresultatet er en del over resultaterne af de økonomiopfølgninger, som udvalget har fået den 7. maj, 4. juni, 20. august, 24. september og 29. oktober 2019, og som har været på mellem 28 og 30 mio. kr.

Med 2. økonomiopfølgning den 29. oktober understregede forvaltningen, at det forventede regnskab kun ville være inden for rækkevidde med en ekstraordinær økonomisk tilbageholdenhed i hele forvaltningen. Alle budgetansvarlige ledere fik derfor igen en henstilling om at være økonomisk tilbageholdende resten af året.

Tabel 1 – Samlet regnskab

<i>Drift</i>					
1.000 kr.	Korrigeret budget 2019	Regnskab 2019	Afviselser	Kassen	Overførsel
Service	2.215.521	2.257.610	-42.088	0	-38.080
Med overførselsadgang	2.216.751	2.259.468	-42.717	0	-38.708
Projekter med ekstern finansiering	-1.230	-1.858	628	0	628
Særlige driftsområder	-18.357	-22.365	4.008	0	0
Med overførselsadgang	-18.357	-22.365	4.008	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	2.197.164	2.235.244	-38.080	0	-38.080

-=merforbrug, +=mindreforbrug

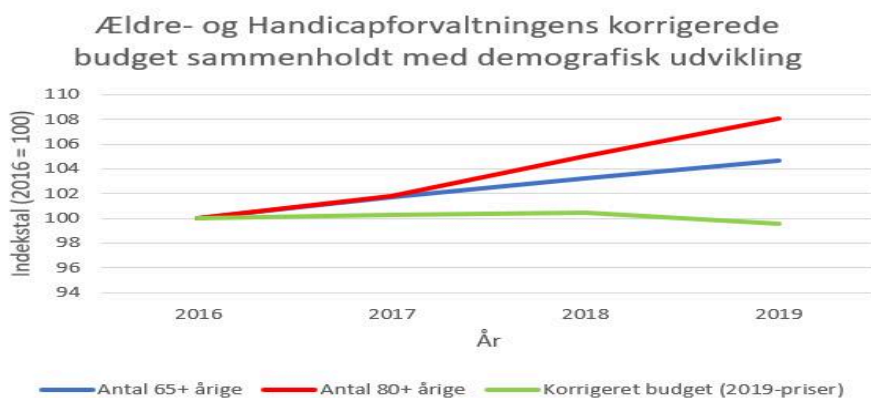
Service med overførselsadgang indeholder udgifter i forbindelse med den daglige drift.

Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter på områder, hvor forvaltningen modtager midler fra eksempelvis ministerier, private fonde mv.

Særlige driftsområder indeholder indtægter i form af statsrefusioner og udgifter til eksempelvis tabt arbejdsfortjeneste, hjælpemidler på handicapområdet, handicaphjælpere mv.

Regnskabsresultatet afspejler, at det har haft økonomiske konsekvenser for forvaltningen, at byrådet i 2014 afskaffede den automatiske kompensation for den demografiske udvikling på ældreområdet med virkning fra budget 2017.

Grafen viser udviklingen i antallet af de +65årige og +80årige borgere sammenholdt med udviklingen i budgettet fra 2016 til 2019.

Udfordringer på ældreområdet

Med afsæt i enhedsomkostningsberegningerne fra Taskforce Velfærd har de økonomiske konsekvenser været en manglende kompensation på ældreområdet svarende til 61,4 mio. kr. fra 2017 til 2019. Til sammenligning er forvaltningen i denne periode blevet kompenseret med 9,1 mio. kr. for demografien.

Årsagen til, at det først er i 2019, at Ældre- og Handicapforvaltningen har fået et markant merforbrug, skyldes primært, at forvaltningen har arbejdet systematisk med rehabilitering og velfærdsteknologi. Det har betydet, at flere borgere er blevet selvhjulpne og i en periode været medvirkende til, at der har været færre borgere med behov for en indsats fra Ældre- og Handicapforvaltningen på trods af flere ældre. Denne udvikling er vendt nu, fordi den rehabiliterende tilgang ikke længere er tilstrækkelig i forhold til at imødekomme den demografiske udvikling.

Udfordringer på det specialiserede område

Det er ikke kun på ældreområdet, at forvaltningen er udfordret. Forvaltningen er også udfordret af udviklingen på det specialiserede socialområde, hvor der er et stigende udgiftspres, som både opleves i de andre velfærdsforvaltninger samt på landsplan.

På voksenhandicapområdet skyldes udgiftspreset, at antallet af borgere med behov for støtte bliver større på grund af stigende levealder. Det skyldes også, at den enkelte borgers støttebehov stiger som følge af øget kompleksitet. På landsplan gælder det f.eks. i forhold til:

- et voksende antal borgere med ADHD eller autisme

- et voksende antal borgere med kombinerede diagnoser
- et voksende antal dyre enkeltsager
- et voksende antal borgere med udviklingshæmning og dom

Forvaltningen bemærker derudover, at den af forskellige årsager ikke har mulighed for at styre udviklingen i udgifterne til vederlagsfri fysioterapi samt til specialinstitutionen Kofoedsminde for voksne udviklingshæmmede. Merforbruget på de to områder er på 10,6 mio. kr., og udgør således 28 procent af det samlede merforbrug.

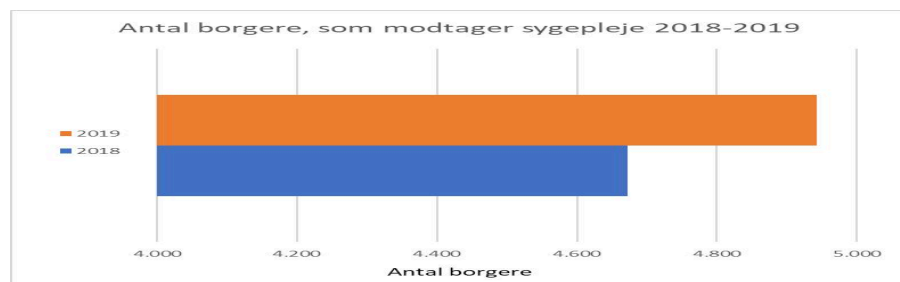
De udkørende grupper i Forløb fysisk funktionsnedsættelse, Vedvarende sygdomsudvikling og Sindslidende

De udkørende grupper har et merforbrug på 32,1 mio. kr., hvoraf størstedelen skyldes de udkørende grupper i Forløb Fysisk funktionsnedsættelse.

Forvaltningen bemærker, at borgernes kompleksitet er stigende, fordi patienterne i højere grad behandles, plejes og rehabiliteres ambulant i eget hjem og nærmiljø. Det kan lade sig gøre som følge af mere skånsomme behandlingsmetoder, omlægning til ambulant behandling samt mere hjemmebehandling.

Det udfordrer forvaltningen, som oplever, at flere borgere har behov for mere hjælp og støtte, hvilket især er tilfældet for sygeplejen. Figuren viser en stigning på 5,8 procent i antallet af borgere, som modtager sygepleje fra 2018 til 2019.

Figur 1 – Udviklingen i antallet af borgere, som får sygepleje

I hjemmeplejen er der også sket en stigning. Fra 2018 til 2019 er der blevet leveret 1,5 procent flere timers hjemmepleje. Derudover er der sket en stigning på 1,7 procent i antallet af borgere, som modtager hjemmepleje.

Merforbruget skyldes også udgifter til vikarbureauer som følge af udfordringer med rekruttering og sygefravær blandt forvaltningens medarbejdere. Forvaltningen har et stort fokus på at nedbringe sygefraværet og arbejder derudover med at nedbringe vikarforbruget gennem langtidsplanlægning samt bruttonormering.

Myndighed

I Myndighed er der et merforbrug på 11,3 mio. kr. Det har flere årsager.

Den ene årsag er, at forvaltningen på det specialiserede område har flere borgere med behov for botilbud, dagtilbud samt støtte i eget hjem. Endvidere er omkostningerne stigende pr. borger. Begge dele er med til at øge det økonomiske pres på området. Merforbruget på køb og salg af pladser er 19,8 mio. kr.

Tabel 2 – Udvikling i antal borgere og udgift pr. plads på det specialiserede område

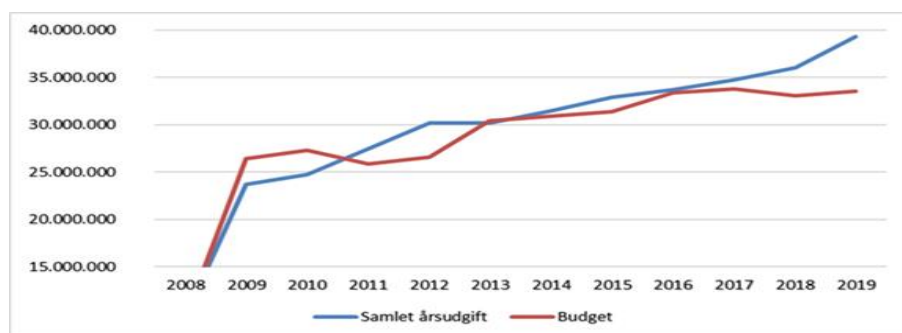
	Antal borgere		Udgift pr. plads	
	2018	2019	2018	2019
Dagtilbud (§103-104)				
Køb af andre kommuners pladser	242	225	127.741	137.618
Køb af egne pladser	866	890	79.916	82.335
Salg af egne pladser til andre kommuner	144	148	106.467	117.829
Døgntilbud (§105, 107-108)				
Køb af andre kommuners pladser	296	281	702.092	715.626
Køb af egne pladser	536	565	504.727	510.088
Salg af egne pladser til andre kommuner	84	86	758.660	745.318
Støttetilbud (§85, 96-98, 102)				
Køb af andre kommuners pladser	105	111	164.357	195.799
Køb af egne pladser	1.431	1.461	101.798	103.862
Salg af egne pladser til andre kommuner	33	35	125.564	129.655

Note: Der er tale om unikke borgere. Alle borgere med hjælp i løbet af året indgår uanset, om de har fået hjælp alle 12 måneder eller kun i få måneder.

Udgift per plads er den gennemsnitlige udgift per unikke borger per år. Udgiften er borgerens årsudgift svarende til taksten for borgeren.

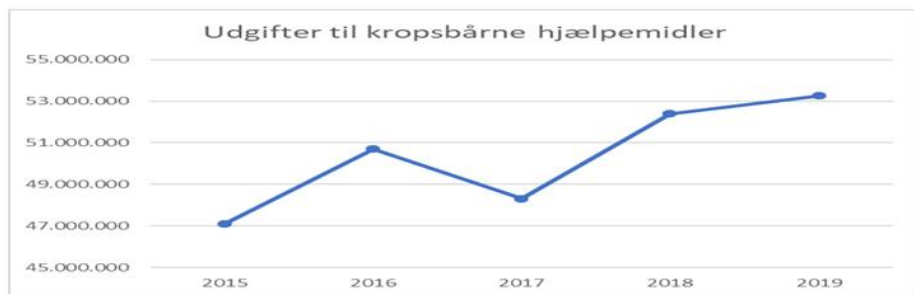
Den anden årsag er et merforbrug på 5,8 mio. kr. på ordningen om vederlagsfri fysioterapi til personer med svært fysisk handicap. Det er et område, hvor lægen henviser borgeren til vederlagsfri fysioterapi, hvorefter kommunen betaler regningen til fysioterapeuten. Forvaltningen har derfor meget få muligheder for at styre udgifterne på dette område.

Figur 2 – Udvikling i udgift og budget til vederlagsfri fysioterapi 2008-2019

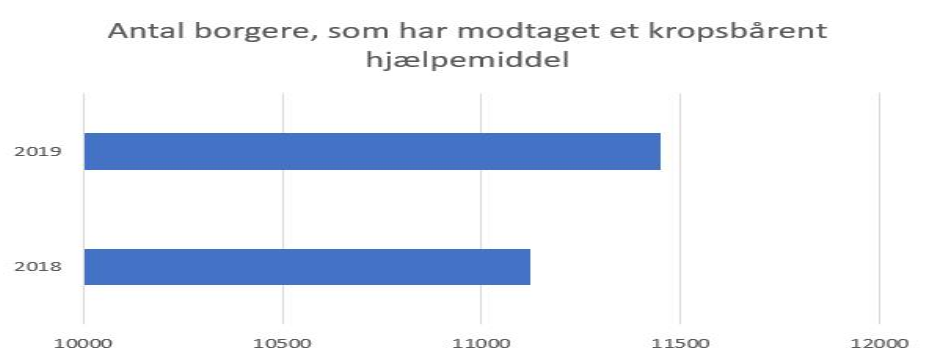

Den tredje årsag er et merforbrug på kropsbårne hjælpemidler. Merforbruget er på 4,7 mio. kr. og skyldes blandt andet stigende udgifter til særligt armproteser, benproteser samt stomihjælpemidler. I 2018 fik 11.121 borgere et kropsbårent hjælpemiddel. I 2019 er tallet steget til 11.450.

Figur 3 - Udvikling i udgifter til kropsbårne hjælpemidler 2015-2019

Figur 4 - Antal unikke borgere, som har modtaget et kropsbårent hjælpemiddel 2018-2019

Den fjerde årsag er det udenbys tilbud Kofoedsminde, som er et sikret tilbud for dømt udviklingshæmmede. Kofoedsminde er objektivt finansieret, hvilket betyder, at udgifterne fordeles mellem kommunerne baseret på befolkningstal, og da antallet af pladser er udvidet fra 2018 til 2019, har det betydet et merforbrug på 4,8 mio. kr.

Der er også områder, som har mindreforbrug. Det er på områderne for køb og salg af pladser på ældreområdet samt til køb af friplejehjemspladser i Odense Kommune. Årsagen er primært friplejehjemmet Tornbjerggård, som er åbnet senere end forventet, og at der er flere udenbys borgere på friplejecentre i Odense Kommune end forudsat i budgettet.

Forløb Vedvarende sygdomsudvikling

På plejecentrene i Forløb vedvarende sygdomsudvikling, er der også merforbrug. Det har tidligere været områder, som har kunnet overholde budgettet, men nu oplever at borgerne har behov for mere pleje og støtte, hvilket resulterer i, at de pågældende forløb får stadig sværere ved at overholde budgettet.

Derudover har plejecentrene været udfordret af, at klippekortsordningen til beboere på plejecentre er blevet reduceret, og at den pulje, der har været til særligt ressourcekrævende borgere, ligeså er blevet reduceret.

Det har været vanskeligt at reducere udgifterne på området, fordi Odense Kommune i forvejen har en lav normering på plejecentrene sammenlignet med andre kommuner.

Pårørendepolitik

Størstedelen af de 3 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken er ikke blevet anvendt i 2019. Midlerne er i stedet blevet overført til 2020. Det betyder, at der i 2020 samlet set er knap 6 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken.

Fordelingen af midlerne er til behandling i fagudvalgene den 24. marts og kommer til godkendelse i byrådet den 29. april.

Status på arbejdet med pårørendepolitikken er, at byrådet vedtog pårørendepolitikken i april 2019. Efterfølgende godkendte byrådet en handlingsplan for 2019 i juni 2019. Handlingsplanen var baseret på mange af de forslag, som de pårørende var kommet med på de workshops, der blev afholdt i forbindelse med tilblivelsen af pårørendepolitikken.

I efteråret 2019 har der været afholdt et borgermøde for de pårørende, hvor de gav input til handlingsplanen for 2020. Derudover er der blevet udarbejdet en profil og en jobbeskrivelse af de to pårørenderådgivere, der skulle ansættes på voksenområdet og af den ene pårørenderådgiver, der skulle ansættes på børneområdet.

Overførsel af merforbrug

Et mindreforbrug på Service kan efter kommunens økonomistyringsprincipper overføres til næste år ved regnskabsafslutningen. Overførsel af mindreforbrug fra et år til et andet kan dog kun ske i respekt for aftaleoverholdelse vedrørende servicerammen og under forudsætning af overholdelse af kommunens økonomiske strategi samt efter politisk prioritering.

Borgmesterforvaltningen har opgjort det samlede mindreforbrug på Service i 2019 til 89,5 mio. kr. og anbefaler på den baggrund, at der kun overføres 35,0 mio. kr. til 2020, håndteres på anden vis. De 35,0 mio. kr. svarer til den indlagte overførselspulje i Budget 2020 og med en overførsel af den størrelsesorden forventes Odense Kommune at kunne overholde servicerammen for 2020.

Forvaltningerne har i fællesskab kordineret og tilpasset behovet for overførsel af mindreforbrug fra 2019 til 2020 og 2021 således, at anbefalingen overholdes. I den forbindelse har forvaltningerne prioriteret, at mindreforbrug fra projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler er gået forud for overførsel af øvrige mindreforbrug. Det betyder for Ældre- og Handicapudvalget, at udvalgets samlede merforbrug på 38,1 mio. kr. i 2019 overføres til 2020.

Handlingsplan for håndtering af merbrug

På udvalgsmødet den 24. september 2019 drøftede udvalget en handleplan for håndtering af merforbruget. Med afsæt i drøftelsen anbefaler forvaltningen, at merforbruget bliver afviklet i perioden 2020-2023. På trods af periodiseringen vurderer forvaltningen, at det bliver vanskeligt at afvikle merforbruget grundet en generelt presset drift.

Forvaltningen anbefaler derudover, at merforbruget bliver afviklet indenfor de områder, som fremgår af skemaet.

Skema - Oversigt over Ældre- og Handicapforvaltningens afvikling af merforbruget

De udvalgte områder	Beskrivelse af reduktion af udgifter	2020	2021	2022	2023
Pris- og lønudvikling	Budgetniveauet for indkøb af tjenesteydelser fastholdes på niveauet for 2019. Det betyder, at forvaltningens købekraft vil være marginalt forringet i 2020.	228.016	228.016	228.016	228.016
Administration	Beløb, som er reserveret til uforudsete udgifter i driften og i stabene, beskæres og vil i højere grad skulle findes ved omprioritering inden for eksisterende budgetramme.	2.223.379	2.223.379	2.223.379	2.223.379
Overførsel af merforbrug i rehabiliteringsforløb	Overførsel af merforbrug er et udtryk for det beløb, der vil blive overført til det følgende år i rehabiliteringsforløbene (jf. principper for overførseladgang). Det betyder, at forløb med merforbrug op til 2 procent i 2019 selv skal håndtere merforbruget inden for egen budgetramme i 2020.	7.939.000	0	0	0
Ekstern bistand	Forvaltningen har udgifter til blandt andet supervision, ledersparring og temadage. Forvaltningen vil reducere forbruget af ekstern bistand ved dels selv at løse opgaverne med tilførsel af rette kompetencer. Dels ved at reducere aktiviteterne.	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Investeringer i velfærdsteknologi	Puljen til investeringer i afprøvning af velfærdsteknologi anvendes til afvikling af merforbruget.	1.250.000	0	0	0
Fremtidige effektiviseringer	Med afsæt i tilgangene fra Effektiviseringsstrategien findes effektiviseringer til brug for afvikling af merforbrug.	0	2.390.709	2.390.709	0
Budgetværn	Budgetværn, som er udvalgets pulje til uforudsete udgifter, anvendes til afvikling af merforbruget. Herefter vil der ikke være flere penge tilbage i budgetværn. Alle nye initiativer skal de næste 4 år findes ved omprioritering inden for egen budgetramme.	2.576.000	2.576.000	2.576.000	2.576.000
I alt		15.216.395	8.418.104	8.418.104	6.027.395

Anlægsregnskab

Ældre- og Handicapudvalget har 1 anlægsprojekt, som er Investering i velfærdsteknologi. Anlægsprojektet afsluttes med regnskab 2019.

Kr.	Indtægt/ udgift	Bevilling	Regnskab	Afvigelser
Ældre- og Handicapudvalget				
Investering i velfærdsteknologi	Udgift	3.521.334	3.521.334	0
I alt		3.521.334	3.521.334	0

Økonomi

Ældre- og Handicapudvalgets regnskab for 2019 påvirker Odense Kommunes kassebeholdning som vist i nedenstående skema:

1.000 kr.	2019	Overførsel 2020	Overførsel 2021
Kassebeholdning	-38.080	38.080	0

-=kassetræk, +=kasseforbedring

I nedenstående tabel fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Indstillingspunkt 2

Indstillingspunkt 2 - Overførsel af drift- og anlægsmidler og ikke anvendte midler, der lægges i kassen

Beskrivelse - Kr.	Styringsområde	2019	Kassen	Overførsel 2020	Overførsel 2021
Service i øvrigt	Service	-42.716.535	0	-38.708.223	0
Projekter med eksternt finansiering	Service	628.458	0	628.458	0
Særlige driftsområder	Særlige driftsområder	4.008.312	0	0	0
Anlæg	Anlæg	0	0	0	0
I alt		-38.079.765	0	-38.079.765	0

Indstillingspunkt 3.

Budget mellem styringsområde	Udvalg	2020
Service med overførselsadgang	Ældre- og Handicapforvaltningen	4.008.312
Særlige driftsområder	Ældre- og Handicapforvaltningen	-4.008.312

Punkt 2: Beslutning om fordeling af midler til arbejdet med Pårørendepolitikken

00.01.10-P22-1-18

Resume

Byrådet har i forbindelse med aftalen om budget 2019 afsat 3 mio. kr. i 2019 og frem til pårørendepolitikken. Midlerne er placeret under Ældre- og Handicapudvalget, og skal understøtte det fremadrettede arbejde med pårørendepolitikken i Odense Kommune. Med denne sag indstilles, at byrådet godkender fordelingen af midlerne mellem Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget samt Ældre- og Handicapudvalget.

Størstedelen af de 3 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken er ikke blevet anvendt i 2019. Midlerne er i stedet blevet overført til 2020. Det betyder, at der i 2020 samlet set er knap 6 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken.

I januar 2020 er der ansat tre pårørenderådgivere, som finansieres af midlerne til arbejdet med pårørendepolitikken. Det resterende beløb fordeles mellem udvalgene til anvendelse i overensstemmelse med handlingsplanen for pårørendepolitikken. Se fordelingen i økonomiafsnittet.

I sagsfremstillingen er der en status på arbejdet med pårørendepolitikken.

Effekt

Et sundere Odense og Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Målet for Pårørendepolitikken er at bidrage til at støtte de pårørende i deres hverdag og skabe en mere omsorgsfuld og understøttende ramme for pårørende i Odense. Pårørendepolitikken forventes at have en positiv effekt for følgende odensemål: Et sundere Odense og Flere funktionsdygtige ældre og handicappede.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at

1. Der flyttes 0,6 mio. kr. i 2020 og 0,2 mio. kr. i 2021 og frem fra Ældre- og Handicapudvalget til Beskæftigelses- og Socialudvalget til anvendelse i overensstemmelse med handlingsplanen for pårørendepolitikken.
2. Der flyttes 2,4 mio. kr. i 2020 og 0,9 mio. kr. i 2021 og frem fra Ældre- og Handicapudvalget til Børn- og Ungeudvalget til anvendelse i overensstemmelse med handlingsplanen for pårørendepolitikken.
3. Der flyttes 0,3 mio. kr. i 2020 og frem fra Ældre- og Handicapudvalget til Børn- og Ungeudvalget til ansættelse af en pårørenderådgiver for børneområdet.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Status på arbejdet med pårørendepolitikken er, at byrådet vedtog pårørendepolitikken i april 2019. Efterfølgende godkendte byrådet en handlingsplan for 2019 i juni 2019. Handlingsplanen var baseret på mange af de forslag, som de pårørende var kommet med på de workshops, der blev afholdt i forbindelse med tilblivelsen af pårørendepolitikken.

I efteråret 2019 har der været afholdt et borgermøde for de pårørende, hvor de gav input til handlingsplanen for 2020. Derudover er der blevet udarbejdet en profil og en jobbeskrivelse af de to pårørenderådgivere, der skulle ansættes på voksenområdet og af den ene pårørenderådgiver, der skulle ansættes på børneområdet.

De tre pårørenderådgivere er ansat i januar 2020. De to pårørenderådgivere på voksenområdet forankres i Ældre- og Handicapforvaltningen, mens pårørenderådgiveren på børneområdet forankres i Børn- og Ungeforvaltningen. De tre pårørenderådgivere skal arbejde på tværs af alle forvaltninger.

Økonomi

Størstedelen af de 3 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken er ikke blevet anvendt i 2019. Midlerne er i stedet blevet overført til 2020. Det betyder, at der i 2020 samlet set er knap 6,1 mio. kr. til arbejdet med pårørendepolitikken.

I tabellen er der et overblik over fordelingen af midlerne til arbejdet med pårørendepolitikken. Midlerne er fordelt efter servicenøglen, og påvirker udvalgenes økonomi efter følgende fordeling.

Fordeling mellem udvalg				
Drift – service	2020	2021	2022	2023
Ældre- og Handicapudvalgets andel	1.852.589	718.579	718.579	718.579
Beskæftigelses- og Socialudvalgets andel	601.060	233.138	233.138	233.138
Børn- og Ungeudvalgets andel	2.444.967	948.349	948.349	948.349
Samlet til fordeling mellem udvalg	4.898.616	1.900.066	1.900.066	1.900.066
Udgift til to pårørenderådgivere for voksenområdet	880.000	880.000	880.000	880.000
Udgift til en pårørenderådgiver for børneområdet	300.000	300.000	300.000	300.000
I alt	6.078.616	3.080.066	3.080.066	3.080.066

De økonomiske konsekvenser håndteres således inden for de respektive udvalgs egne rammer, og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

Den forventede overførsel fra 2019 til 2020 forudsætter godkendelse af Regnskab 2019.

Punkt 3: Opsigelse af eksternt lejemål og flytning af bostøttemedarbejdere til kommunal ejendom

00.00.00-A00-81-20

Resume

Denne sag handler om at opsiges eksternt lejemål "Stammen 105" og dermed flytte bostøttemedarbejderne i Ældre- og Handicapforvaltningen til den kommunale ejendom Solfaldsvej 5.

Baggrunden for flytningen af bostøttemedarbejderne er byrådets beslutning den 8. maj 2019 om at ændre snitflader mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen som følge af Sammenhængende Borgerforløb. De ændrede snitflader har resulteret i en ny organisering af bostøtteområdet og givet behov for en rocade. Rokaden forudsætter, at der ombygges på Solfaldsvej 5 og Sdr. Boulevard 150-152.

Eksternt lejemål "Stammen 105" bliver i forbindelse med rokadens opsigelse til ophør med virkning pr. 1. december 2020. Huslejen og driftsøkonomien finansierer business casen for rokadens opsigelse. Resten tilfalder effektiviseringskravet i "Vores Bygninger" under By- og Kulturforvaltningen.

Anlægssum for projektet er 0,7 mio. kr. Den årlige besparelse i forbindelse med opsigelse af eksternt lejemål er 0,2 mio. kr. fra 2025.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Den nye lokation for bostøttemedarbejderne understøtter effektmålet, fordi samarbejds mulighederne optimeres, og der skabes grundlag for synergieffekter og en forbedret løsning af kerneopgaven til gavn for såvel borgere som medarbejdere.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Eksternt lejemål på Stammen 105 opsiges til ophør med virkning pr. 1. december 2020.
2. En anlægsbevilling til ombygning af Solfaldsvej 5 og Sdr. Boulevard 150-152 på 0,7 mio. kr. finansieres af kassen i 2020. Beløbet frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.
3. Kassetrækket på 0,7 mio. kr. i 2020 tilbagebetales over 3,5 år. Derefter tilfalder den årlige besparelse effektiviseringskravet i "Vores Bygninger" i By- og Kulturudvalget.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

By- og Kulturforvaltningen har bistået Ældre- og Handicapforvaltningen i lokalerokaden. Lokalerokaden understøtter den politiske beslutning "Vores Bygninger" om arealeffektiv anvendelse af den kommunale ejendomme, samt opsigelse af eksterne lejemål.

Samlingen af bostøttemedarbejderne vil have positiv indflydelse på medarbejdernes muligheder for bedst muligt at løse kerneopgaven. De nye lokationer vil skabe synergi og mulighed for optimering af arbejdsbetingelser for medarbejderne. Daglige problemstillinger vil i øget omfang kunne løses i et bredere samarbejde, ligesom der skabes øget mulighed for ledelsesmæssig daglig sparring.

Med samlingen af bostøttemedarbejderne på Solfaldsvej 5 opstår et behov for et overdækket og aflåseligt cykelskur til ca. 30 el-cykler ved Solfaldsvej 5. I dag parkerer medarbejderne de kommunale el-cykler på gangarealer i støttecentret på Solfaldsvej for bl.a. at undgå tyveri. Det er dog ikke en hensigtsmæssig løsning på grund af brandsikkerhed.

Som del af lokalerokaden skal der desuden indrettes et egnet lokale på Sdr. Boulevard 150-152. Det sker i forbindelse med et projekt om digital kommunikation med borgerne, således de gældende regler om fortrolighed i forhold til borgerdata kan overholdes.

Økonomi

Business casen indebærer investeringer, som er tilbagebetalt i 2024. Beregningsgrundlaget er opsummeret i nedenstående tabel. Yderligere detaljer fremgår af tabeloversigten i bilaget.

Business Case	(beløb i kr.)
Anlægsudgift i alt	659.000
Sparede ejendomsrelaterede udgifter 2020-2024	-659.000
Midlertidig finansiering fra Kassen	-659.000
Tilgår effektiviseringskrav på Vores Bygninger, årligt fra medio 2024	196.573

Sagen har følgende økonomiske konsekvenser.

Beskrivelse (beløb i kr.)	Styrings- område	Udvalg	2020	2021	2022	2023	2024	2025 og frem	I alt
Fraflytningsudgifter på Stammen 105 og Ombygning på Solfaldsvej 5 og Sdr. Boulevard 150-152	Anlæg	BKU	659.000	0	0	0	0	0	659.000
Ejendomsrelaterede udgifter på Stammen 105	Service	ÆHU	-17.838	-214.060	-214.060	-214.060	-214.060	-214.060	-1.088.138
Ejendomsrelaterede udgifter på Solfaldsvej 5 og Sdr. Boulevard 150-152	Service	BKU	13.115	17.487	17.487	17.487	17.487	17.487	100.550
Effektiviseringskrav Vores Bygninger	Service	BKU	0	0	0	0	132.015	196.573	328.588
Midlertidig kassepåvirkning	Finansposter	Intet udvalg	-654.277	196.573	196.573	196.573	64.558	0	0
I alt			0	0	0	0	0	0	0

+ = opskrivning af budget/kassebeholdning, - = nedskrivning af budget/kassebeholdning

Finansiering af ombygning

Den sparede husleje for det eksterne lejemål, der opsiges, medfinansierer ombygningen på Solfaldsvej 5 og Sdr. Boulevard 150-152. Der vil være en midlertidig nettopåvirkning af kassebeholdningen på -654.277 kr. i 2020, som følge af anlægsudgiften og fraflytningssynene. Trækket på kassebeholdningen i 2020 vil blive udlignet over årene af de sparede driftsudgifter frem til medio 2024.

Påvirkning af budgetrammer

I 2020 vil de sparede driftsudgifter udgøre 33.501 kr., og fra 2021 og frem vil de samlede sparede ejendomsrelaterede udgifter udgøre 214.060 kr. om året. De sparede ejendomsrelaterede udgifter påvirker Ældre- og Handicapudvalgets budgetramme.

Fra 2020 til medio 2024 tilfalder de sparede driftsudgifter kassen, indtil denne i 2024 er udlignet for trækket. Derefter tilfalder de årligt sparede driftsudgifter effektiviseringskravet "Vores Bygninger", By- og Kulturudvalget.

Budgettilretningerne i 2025 vil blive tilpasset i økonomisystemet i forbindelse med rammeudmeldingen til budget 2022.

De ejendomsrelaterede udgifter, som er forbundet med Stammen 105, afholdes af Ældre- og Handicapudvalget frem til fraflytningstidspunktet.

Bilag

Business case for rokaden i Ældre- og Handicapforvaltningen

Punkt 4: Beslutning om puljen ”Omsorg og nærvær i ældreplejen” fra aftale om finansloven

00.00.00-A00-34-20

Resume

Med denne sag indstilles, at udvalget godkender, at forvaltningen ikke søger puljen ”Omsorg og nærvær i ældreplejen” fra aftale om finansloven 2020.

I 2020 og i 2021 er der med aftalen om finansloven afsat midler til en ansøgningspulje, som kommunerne kan søge til målrettede forsøg med henblik på at udvikle og afprøve nye innovative veje til at styrke omsorg og nærvær for borgere i ældreplejen.

Da forvaltningen er i gang med at implementere nyt EOJ-system, som kræver mange ressourcer, anbefales det, at forvaltningen ikke søger puljen.

I sagfremstillingen er der en beskrivelse af puljen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forvaltningen ikke søger puljen ”Omsorg og nærvær i ældreplejen” fra aftale om finansloven 2020.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Formålet med ansøgningspuljen er at udvikle og afprøve nye innovative veje til at styrke omsorg og nærvær for borgere i ældreplejen. Som en integreret del af projekterne, skal der ses på veje til at reducere unødvendige dokumentationskrav og dermed frigøre mere tid til den enkelte ældre. Projekterne skal tage afsæt i ét eller flere af de syv temaer i kommunernes værdighedspolitikker.

Med innovative veje lægges der vægt på, at der i projekterne anvendes metoder og tilgange, der løser udfordringer på nye måder, fx gennem udvikling eller videreudvikling af indsatser med fokus på og inddragelse af borgere og medarbejdere eller ved at anvende forskellige innovationstilgange. Se fx Center for Offentlig Innovations hjemmeside for inspiration

Projekterne skal arbejde med en eller flere konkrete udfordringer inden for puljens formål og have potentiale til at skabe forandringer i praksis. Projekterne kan fx udvikle og afprøve metoder, faglige tilgange, samarbejdsmodeller og organiseringsformer.

Projekterne kan bygge på erfaringer fra egen kommune, andre kommuner, andre sektorer, andre aktører på ældreområdet eller fra udlandet. Det kan eksempelvis være projekter, der afprøver forsøg med bedre arbejdstilrettelæggelse, der fx kan understøtte den enkelte borgers døgnrytme, pårørendevejlederfunktion, sikring af kompetencer i forhold til en værdig død, omsorgsbesøg eller tryghedsopkald.

Hovedansøger i puljen skal være en kommune. Kommuner kan søge selvstændigt eller i samarbejde med flere kommuner samt eventuelt i samarbejde med relevante parter, fx civilsamfund, region, interessenter på ældreområdet eller private aktører. Samarbejde med flere parter kan eksempelvis være med til at øge udbredelsen og sikre den efterfølgende forankring.

Der vil i projektperioden være krav om deltagelse i netværksmøder, og der vil være fokus på løbende at sprede erfaringer og viden til relevante aktører.

Økonomi

Puljen er på 245 mio. (122,5 mio. kr. i 2020 og 122,5 mio. kr. 2021) og tildeles i én ansøgningsrunde. Sundhedsstyrelsen forventer som minimum at tildele midler til 10 projekter, og det ansøgte beløb til projekter skal mindst være 5 mio. kr.

Sundhedsstyrelsen forventer, at puljen udmøntes ultimo juni 2020, og at midlerne kan anvendes frem til 31. december 2021.

Punkt 5: Drøftelse af undersøgelse vedr. SBH-kørsel

00.01.00-A00-35-20

Resume

Denne sag følger op på udvalgets beslutning den 10. december 2019 om, at Ældre- og Handicapforvaltningen skal lave en undersøgelse af SBH-kørsel.

Beslutningen blev truffet på baggrund af en initiativretssag fra byrådsgruppe V.

I sagsfremstillingen er undersøgelsen præsenteret. Som bilag er vedlagt pjece fra FynBus vedr. handicapkørsel (SBH).

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forvaltningens undersøgelse vedr. SBH-kørsel.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund for afdækningen

Til dagsordenen for Ældre- og Handicapudvalgets møde den 10. december 2019 fremsendte Byrådsgruppe V et initiativretsforslag med ønske om, at få undersøgt om SBH-kørsel kan udvides til også at gælde særlige målgrupper af borgere med demens, herunder en undersøgelse af andre kommuners erfaringer med SBH-kørsel for borgere med demens samt de anslåede merudgifter, hvis målgruppen for SBH-kørsel udvides. Ældre- og Handicapudvalget godkendte Venstres indstilling.

Kort om SBH-ordningen

SBH-ordningen (handicapkørsel) er en lovpligtig kørselsordning for svært bevægelseshæmmede (SBH) borgere, som benytter ganghjælpemidler. Derudover har blinde og svagsynede borgere i Odense også mulighed for at søge om SBH-kørsel. Borgere med demens er som udgangspunkt ikke omfattet af SBH-ordningen. Dog er borgere med demens omfattet, hvis de tillige fysisk er svært bevægelseshæmmede.

SBH-ordningen bruges til individuel transport, som rækker udover transport til behandling, genoptræning eller lign. Transporten kan således bruges efter borgerens egne ønsker til fritidsaktiviteter, familiebesøg mv. Med SBH-ordningen har borgeren ret til 104 enkeltture, svarende til én kørsel ud og hjem pr. uge pr. år. For den nuværende målgruppe anvender kun et fåtal samtlige deres ture. Gennemsnitligt anvender borgere, der aktivt anvender ordningen, i omegnen af 40-50 enkeltture. Der er en stor andel af borgere, der er visiteret til ordningen, som slet ikke anvender den.

Flertallet af borgere med SBH-ordning er borgere, der modtager indsatser fra Ældre- og Handicapforvaltningen. By- og Kulturforvaltningen, Mobil i Odense, administrerer den visiterede kørsel på Odense kommunes vegne. SBH-kørsel er

omfattet af § 11 i Lov om trafikkselskaber og kørslen varetages af Fyn Bus.

Afdækning af behovet for SBH-kørsel for borgere med demens

Ældre- og Handicapforvaltningen er løbende i dialog med Alzheimerforeningen, Ældresagen, øvrige interesseorganisationer, borgere og pårørende i Odense. Over de seneste år er der sket en stigning i efterspørgslen på transport for personer med demens. Særligt i kontakten med borgere, der benytter tilbuddet Kallerupvej (Rådgivnings- og kontaktcenteret for yngre og tidligt demensramte) har der været peget på et stort behov for at få blive sidestillet med brugere af SBH-ordningen for personer med fysiske funktionsned sættelser. I det løbende arbejde med Odense som en demensvenlig by er transport også blevet påpeget som en væsentlig barriere for at leve et aktivt liv med demens.

Målgrupper af borgere med demens

I Odense Kommune er der forventet ca. 3.000 borgere med demens. Antallet af borgere med demens, som Ældre- og Handicapforvaltningen er i kontakt med er dog væsentligt mindre. Forvaltningen er i kontakt med ca. 1.500 borgere med demens. De 1.500 borgere, som forvaltningen er i kontakt med fordeler sig på 900 hjemmeboende og ca. 600 borgere i plejebolig. Forskellen mellem det forventede antal borgere med demens, og antallet af borgere med demens som forvaltningen er i kontakt med skyldes dels, at nogle borgere med demens ikke ønsker kontakt med forvaltningen, dels at der vil være en gruppe udiagnosticerede borgere. Antallet af borgere med demens er generelt stigende. En lille andel borgere med demens vil allerede have en SBH-ordning fordi de ligeledes fysisk er svært bevægelseshæmmede.

En vis andel af borgerne med demens vil, trods deres demenssygdom, fortsat være i stand til selv at køre bil eller at anvende ordinær offentlig trafik. Det gør sig hovedsageligt gældende for borgere med demens i sygdommens tidlige stadie.

Blandt borgere med demens, der er bosat i plejebolig, vil hovedparten af borgerne være i et stadie af sygdommen, hvor de ikke vil profitere af en SBH-ordning. Der kan dog være en lille gruppe af borgere med demens bosat på plejecentre, der kan have glæde af en SBH-ordning.

Den gruppe af borgere med demens, som i særlig grad vil kunne profitere af en udvidelse af SBH-ordningen vil være hjemmeboende borgere, som har mistet evnen til at køre bil eller benytte offentlig transport, og som ikke har pårørende, der har mulighed for at transportere borgeren. Der vurderes at være ca. 200 borgere i denne målgruppe, svarende til godt 20 % af de hjemmeboende borgere med demens, som forvaltningen er i kontakt med. Heri er inkluderet en lille gruppe borgere på plejecentre.

Erfaringer fra andre kommuner

En række kommuner som Odense Kommune sædvanligvis sammenligner sig med, har ingen SBH-ordning for borgere med demens. Det gælder bl.a. for Aarhus, Vejle og Aalborg. I de større byer er der overordnet en veludbygget offentlig transport med mange muligheder og kort til transportmulighederne. Derfor vurderes behovet for en SBH-ordning ofte som mindre i de store bykommuner. Københavns Kommune har dog en SBH-ordning for borgere med demens. Det har ikke været muligt at få data til rådighed herfra. I de mindre kommuner med et mindre veludbygget net af offentlig transport kan der være et større behov for SBH-ordninger. Særligt for kommuner, der dækker geografisk store landområder.

I 2018 finansierede Sundhedsstyrelsen en forsøgsordning for borgere med demens. Odense Kommune søgte om en andel i midlerne men fik afslag. De kommuner, der fik midler til en forsøgsordning var Esbjerg, Faaborg-Midtfyn, Faxe, Kolding, Nordfyn, Randers, Sorø, Struer, Svendborg og Varde. Forvaltningen har haft kontakt til en række af kommunerne. Generelt har forsøgene kørt kortvarigt, hvorfor erfaringerne på nuværende tidspunkt er begrænsede. Nedenfor beskrives et par af de erfaringer, der allerede kan konkretiseres, særligt målgruppen af borgere med demens. Der beskrives ligeledes ordningen i Haderslev Kommune, der har haft SBH-ordning for borgere med demens.

Faaborg-Midtfyn Kommune

I Faaborg-Midtfyn Kommune har man siden 1. juli 2019 tilbudt SBH-kørsel som en forsøgsordning. De foreløbige resultater viser en stor tilfredshed blandt borgerne og de pårørende. I Faaborg-Midtfyn har man defineret målgruppen som ”borgere med en lægefaglig diagnosticeret demensdiagnose, som har fast bopæl i Faaborg-Midtfyn Kommune, og som grundet sin demenssygdom ikke er i stand til selv at køre bil, anvende almindelige kollektive transportmidler eller har pårørende, der har mulighed for at transportere borgeren. Man skal være bosat i Faaborg-Midtfyn Kommune, og være 18 år eller derover.” I Faaborg-Midtfyn anvender man sammen retningslinjer for ture og betaling, som for den lovbestemte ordning. I Faaborg-Midtfyn er der aktuelt 118 borgere med demens, der er visiteret til ordningen. Borgerne har gennemsnitligt kørt 10 ture, og dermed lang under de mulige 104 ture. Det begrænsede antal ture skyldes formentlig, at ordningen er ny, og at hovedparten af borgerne kun har haft ordningen i en kortere periode.

Nordfyns Kommune

Nordfyns Kommune har 1. september 2019 igangsat en forsøgsordning med SBH-ordning for borgere med demens. Forsøget kører frem til 31. december 2020. Målgruppen for ordningen er ”borgere med demens, der har svært ved at orientere sig i brugen af almindelige offentlige transportmidler”. Da ordningen kun har været i brug i nogle få måneder er der endnu ikke data tilgængeligt vedr. tilfredshed, omfang, mv.

Haderslev Kommune

I Haderslev har man i en årrække tilbudt SBH-ordning til borgere med demens. Borgere og særligt pårørende tilkendegiver stor tilfredshed med ordningen. I Haderslev kan alle borgere med demens få en SBH-ordning. Borgerne skal enten være tilknyttet kommunens demensteam eller være diagnosticeret via egen læge/sygehus. I praksis vurderes det, at ordningen formentlig primært anvendes af borgere i det midterste stadie af sygdommen, hvor borgerne har mistet evnen til at køre bil/bruge offentlig transport, men fortsat kan deltage i aktiviteter og lign. Haderslev Kommune har desværre ikke mulighed for at trække data på den konkrete målgruppe.

Ledsagelse

Borgere, der har behov for hjælp undervejs på kørslen, kan bevilliges en ledsager. Med den nuværende målgruppe er der ganske få borgere, der er visiteret til ledsagelse. Med en udvidelse af målgruppen til at omfatte borgere med demens vil der muligvis være et øget behov for ledsagelse. Såfremt målgruppen defineres som borgere med demens, som har mistet evnen til at køre bil eller benytte offentlig transport, og som ikke har pårørende, der har mulighed for at transportere borgeren, vurderes behov dog stadig som begrænset. Udgiften til ledsagere er den samme som udgiften til borgere for både borgeren og for kommunen.

Økonomi

SBH-ordningen er omfattet af egenbetaling. Borgerne betaler, derfor for en del af udgifterne ved en SBH-ordning. Konkret betaler borgerne følgende:

Takster 2020

- Mindstepris pr. tur: 40,00 kr.
- Pr. kørt km udover 10 km: 4,00 kr.
- Maxpris pr. tur: 150,00 kr.

Borgeren betaler sin andel af udgiften direkte til chaufføren. Odense Kommune finansierer udgifter udover 150 kr. pr. tur.

Inden for den nuværende målgruppe var Odense Kommunes udgift til SBH-ordningen 9,74 mio. kr. for 1.741 aktive borgere i 2017 og 10,05 mio. kr. for 1.912 aktive borgere i 2018. Regnskab for 2019 er endnu ikke godkendt og derfor ikke tilgængeligt. Såfremt ordningen udvides med 200 borgere, og disse borgere gennemsnitligt anvender ordningen i samme omfang som den nuværende målgruppe, vil det give en kommunal udgift i omegnen af 1,1 mio. kr. årligt. Den nuværende målgruppe er langt overvejende borgere med fysiske funktionsnedsættelser, hvor den nye målgruppe vil være borgere med kognitive funktionsnedsættelser. Det vurderes at kunne have en betydning for målgruppens anvendelse af ordningen. Borgere med demens vil muligvis anvende ordningen i mindre grad end den nuværende målgruppe. Det kan ligeledes tænkes, at borgere med demens vil være aktive brugere af en SBH-ordning i en korte årrække end borgere i den nuværende målgruppe.

Udover udgiften til målgruppeudvidelsen vil der også komme en yderligere udgift til udvidelse af visitationskompetencerne i Mobil i Odense, med henblik på at kunne foretage en korrekt visitation af den nye målgruppe. Udgiften hertil skønnes til ca. 250.000 kr. årligt.

Samlet set skønnes udgifterne til udvidelse af målgruppen med 200 borgere med demens, som har mistet evnen til at køre bil eller benytte offentlig transport, og som ikke har pårørende, der har mulighed for at transportere borgeren at beløbe sig til:

Udgift til visitation/myndighed: 250.000 kr. pr. år

Udgift til målgruppeudvidelse: 1,1 mio. kr. pr. år

Total: 1,35 mio. kr. pr. år

Det samlede beløb er beregnet ud fra, at alle 200 borgere med demens anvender ordningen i omtrent samme omfang som de nuværende aktive brugere af ordningen. I den nuværende målgruppe er der dog i omegnen af 30 % inaktive borgere. Hvis der blandt målgruppen på 200 demente borgere viser sig at være en tilsvarende andel inaktive borgere vil udgiften reduceres tilsvarende.

Udgifter i forhold til den nuværende målgruppe af borgere inden for SBH-ordningen finansieres inden for By- og Kulturforvaltningens budget. En udvidelse af målgruppen vil kræve, at der politisk findes finansiering hertil.

Bilag

Pjece fra FynBus - Værd at vide om Handicapørsel

Punkt 6: Orientering om tilsyn udført af Socialtilsynet

27.00.00-K09-4-20

Resume

Denne sag handler om Socialtilsynets tilsyn på Bo- og Støttetilbuddet Nord-Vest samt Ungefællesskabet Rømersvej.

Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre, at borgeren ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Socialtilsyn Syds samlede vurdering for tilsynene er, ”at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet jf. lov om socialtilsyn §6”.

Tilsynsrapporterne er vedlagt som bilag.

På udvalgmødet den 26/3 2019 gav forvaltningen under punkt 7 et overblik over de 4 forskellige typer af tilsyn på ældre- og handicapområdet.

Bilag

Tilsynsrapport - Bo- og Støttetilbuddet Nord-Vest

Tilsynsrapport - Rømersvej

Punkt 7: Orientering om risikobaseret tilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed

29.00.00-K09-2-20

Resume

Denne sag handler om et risikobaseret tilsyn i Rugårdsgruppen.

De risikobaserede tilsyn udføres af Styrelsen for Patientsikkerhed og foretages, hvor der kan være særlige forhold omkring behandlinger eller procedurer med potentiel fare for patientsikkerheden.

Styrelsen har placeret Rugårdsgruppen i kategorien: Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden.

Styrelsen har den 28. februar 2020 givet påbud til Rugårdsgruppen. Påbuddet fremgår af bilaget Resumé af påbud. Derudover er tilsynsrapporten vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport - Rugårdsgruppen

Resume af påbud

Punkt 8: Orientering om den aktuelle situation som følge af Covid-19

00.00.00-G01-401-20

Resume

På mødet orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om den aktuelle situation som følge af Covid-19.

Punkt 9: Aktuelle sager

00.00.00-A00-1061-19

Resume

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Odense Værkstederne den 4. februar 2020.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejecenter Rytterkasernen den 5. februar 2020.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejecenter Ærtebjergghaven den 6. februar 2020.
- Rederat af kontaktudvalgsmøde på Sanderum Plejecenter den 12. februar 2020.

Bilag

Referat af kontaktudvalgsmøde på Sanderum Plejecenter den 12. februar 2020

Referat af kontaktudvalgsmøde på Odense Værkstederne, Rytterkasernen den 4. februar 2020

Referat af kontaktudvalgsmøde på Rytterkasernen den 5. februar 2020

Referat af kontaktudvalgsmøde på Ærtebjergghaven Plejecenter den 6. februar 2020 - 2

Punkt 10: Forslag fra byrådsgruppe V - Indførelse af personaleoverlap mellem vagtlag på plejehjem og bosteder

00.00.00-A00-132-20

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2, stk. 2 i forretningsordenen for Ældre- og Handicapudvalget, har Sanne Skougaard Andersen og Venstre anmodet om, at udvalget behandler et forslag om indførelse af personaleoverlap mellem vagtlag på plejehjem og bosteder i Odense Kommune.

I forbindelse med overgangsfasen fra dokumentationssystemet *En Plan* til nyt dokumentationssystem, ønsker Venstre, at vi indfører personaleoverlap mellem vagtlagene på vores plejehjem og bosteder.

Formålet med personaleoverlap er at understøtte medarbejderne i oplæringsfasen af det nye system, så der kan suppleres med en mundtlig overlevering mellem vagtskiftene. Det vil imødekomme og forebygge de fejl, der kan forekomme ved implementering af nyt dokumentationssystem. Derudover vil det medvirke til skærpet sikkerhed og tryghed for vores beboere på plejehjem og bosteder.

Det er samtidig stressforebyggende for medarbejderne at vide, at det dokumenterede er modtaget korrekt af kollegaerne, når der kan suppleres med en mundtlig overlevering. Det giver samtidig mulighed for mundtligt svar på eventuelle spørgsmål.

Efter indkøringsfasen af det nye dokumentationssystem lægger forslaget også op til, at vi på plejehjem og bosteder fastholder overlap mellem vagtlagene. Eventuelt i mindre grad så det stadigvæk kan være muligt for personalet at supplere med mundtlig overlevering, der giver plads til spørgsmål og dialog mellem kollegaerne.

Personaleoverlap vil også være til gavn for beboerne og personalet vedrørende ting, der ikke nødvendigvis kræver skriftligt dokumentation af beboerne. Det kan fx være forhold af mere personlig karakter, hvor en øget opmærksomhed og omsorg fra personales side kan hjælpe med en beboers trivsel.

Indstilling fra forslagsstiller

Venstre foreslår, at der indføres personaleoverlap mellem vagtlag på plejehjem og bosteder.

Forvaltningens belysning

Alle tilbud på det specialiserede område har personaleoverlap i forvejen.

Forvaltningen anslår, at det vil koste 3,7 mio. kr. at indføre personaleoverlap på plejecentre. Beregningen er lavet med afsæt i, at alle vagtlag hver dag møder ind 15 minutter før.

Udvalget har ikke tidligere truffet beslutning om samme emne, og udvalget har ikke allerede igangsat et arbejde vedrørende samme emne.

Sagen henhører under Ældre- og Handicapudvalget.

Under forudsætning af, at udvalget ønsker at arbejde videre med forslaget, vil udvalget få en sag til drøftelse på møde i juni 2020.

Beslutning

Et flertal i Ældre- og Handicapudvalget bestående af udvalgsmedlemmerne Kasper Ejlertsen, Claus Skjoldborg Larsen, Anne-Mette Ebensgaard, Abdinoor Adam Hassan, Christel Gall og rådmand Søren Windell ønsker ikke yderligere behandling af sagen.

Et mindretal i Ældre- og Handicapudvalget bestående af udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen ønsker sagen til fornyet behandling.